

Załącznik
do Uchwały Nr XLI/956/2009
Rady Miejskiej w Bielsku -Białej
z dnia 29 kwietnia 2009 roku

Program Aktywności Lokalnej dla osiedla Śródmieście Bielsko

Bielsko-Biała, marzec 2009

I. UZASADNIENIE REALIZACJI PROGRAMU.

Program Aktywności Lokalnej (PAL) dla osiedla Śródmieście Bielsko w Bielsku-Białej dotyczy wprowadzania środowiskowej metody pracy socjalnej. Powstał w następstwie Programu „Centrum Aktywności Lokalnej” zainicjowanego w 1997 roku przez Biuro Inicjatyw Społecznych – BORIS. Jest częścią projektu „Bielsko-Biała łączy ludzi” przyjętego do realizacji Uchwałą Nr XXIV/627/2008 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 29 kwietnia 2008 roku w sprawie wyrażenia zgody na realizację projektu o nazwie „Bielsko-Biała łączy ludzi” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (zmienioną Uchwałą Nr XXXVIII/905/2009 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 10 marca 2009 roku), który wdrażany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

W celu realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności lokalnej ośrodki pomocy społecznej, inna jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego lub organizacja pozarządowa może zainicjować partnerstwo lokalne w celu realizacji programów aktywności lokalnej.

„Społeczność lokalna to sieć osobistych powiązań, sieci kontaktów grupowych, tradycji i wzorców zachowania, które powstają na tle konkretnej dzielnicy i sytuacji społeczno-gospodarczej. Rozwój społeczności lokalnej ma na celu wzbogacenie tej sieci i wzmocnienie jej nici, wypracowanie pewności siebie i umiejętności, tak, by społeczność lokalna (ludzie) mogli znacznie poprawić sytuację w swojej dzielnicy (samym miejscu i w jego materialnych uwarunkowaniach)”¹.

W ramach Programu Aktywności Lokalnej można prowadzić działania aktywizacyjne, adresowane do mieszkańców gminy, dzielnicy, osiedla. Może to być środowisko grupy zawodowej lub społecznej (np. niepełnosprawnych, osób wychodzących z placówek opiekuńczo-wychowawczych), mieszkańców bloku czy nawet kilku rodzin mieszkających w okolicy.

W świetle Ustawy o pomocy społecznej Program realizowany jest na podstawie art. 110 ust. 10, zgodnie z którym Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

---

¹ P. Jordan: *Jak rozwijać społeczności lokalne*. [w:] *Opracowanie Programów Aktywności Lokalnej metodą CAL* [red.] Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Warszawa 2009, str. 1.

Program Aktywności Lokalnej dla osiedla Śródmieście Bielsko

Osiedle Śródmieście Bielsko, to nazwa centralnej części Bielska-Białej obejmującej w przybliżeniu granice Bielska i Białej przed 1925 rokiem. W centrum znajduje się większość atrakcji turystycznych, obiektów użyteczności publicznej i placówek kulturalnych.

W osiedlu Śródmieście Bielsko pomocą MOPS objętych jest 281 rodzin (w tym 133 osoby w wieku 15-25 lat).

Do zasobów środowiska lokalnego można zaliczyć:

1. Galerie: Sprzedaż obrazów, ul. Rynek 27; Wzgórze, ul. Wzgórze 4, BWA, ul. 3 maja 11;
2. Pracownię rzeźby i ceramiki ARS.NOVA, ul. Kościelna 3;
3. Muzea: Zamek Sułkowskich – Muzeum Okręgowe, ul. Wzgórze 16; Muzeum Literatury im. Reymonta, ul. Pankiewicza 1; Muzeum Techniki i Włókiennictwa, ul. Sukiennicza 7;
4. PCK, ul. Sobieskiego 6;
5. Klub Młodzieżowy, ul. Sobieskiego 6;
6. Świetlicę Socjoterapeutyczną, Plac Fabryczny 1; Świetlicę Środowiskową, ul. Schodowa 3;
7. Parafię katedralną Św. Mikołaja, Plac św. Mikołaja 16;
8. Parafię rzymskokatolicką przy Kościele Trójcy Przenajświętszej, ul. Sobieskiego 10a;
9. PTTK, ul. Wzgórze 9;
10. Książnicę Beskidzką, ul. Słowackiego 17a;
11. Sądy: Sąd Rejonowy Wydział IV Rodzinny i Nieletnich, ul. Mickiewicza 22; Sąd Okręgowy, ul. Cieszyńska 10; Prokuratura Rejonowa, ul. Sobieskiego 9;
12. Placówki edukacyjne: Przedszkole nr 11, ul. 1 maja 11; Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Sikorskiego 4a/6; III Liceum Ogólnokształcące im. Żeromskiego, ul. Bohaterów Warszawy 20, IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN ul. Słowackiego 15; Liceum Plastyczne im. J.Fałata, ul. Sikorskiego 8; Zespół Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych, ul. Słowackiego 24; Instytut Ochrony i Inżynierii Środowiska, ATH, Plac Fabryczny 5;
13. Teatr Polski, ul. 1 maja 1;
14. Teatr Lalek Banialuka, ul. Mickiewicza 20;
15. Straż Miejską, ul. Kołłątaja 10;
16. Poczta Polska, ul. 1-go Maja 2;

17. Dom Kultury „Włókniarz”, ul. 1-go Maja 12;
18. SKO, ul. 3-go Maja 1;
19. Fundację „Dar Serca”, ul. Powstańców Śląskich 6;
20. Stowarzyszenie Plastyków „Ondraszek”, ul. Kołłątaja 14;
21. Stowarzyszenie Promocji Kultury Podbeskidzie, ul. 1-go Maja 8;
22. Polski Związek Chórów i Orkiestr, ul. 1-go Maja 8;
23. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów, ul. 3-go Maja 7;
24. Pracownię Psychoedukacji i Terapii, ul. Wzgórze 5;
25. Środowiskowy Dom Samopomocy „Podkowa”, ul. Kołłątaja 8;
26. Katolickie Towarzystwo Kulturalne, Rynek 20;
27. NZOZ Przychodnię Lekarza Rodzinnego, ul. Powstańców Śląskich 8;
28. Alfa-Med. Poradnię NZOZ, ul. Cechowa 19;
29. Beskidzkie Centrum Medyczne, ul. Dąbrowskiego 3/1;
30. Beskidzkie Towarzystwo Fotograficzne, Plac Żwirki i Wigury 2.

II. CEL OGÓLNY PROGRAMU.

Celem Programu Aktywności Lokalnej dla osiedla Śródmieście Bielsko jest poprawa sytuacji społeczności lokalnej poprzez jej aktywizowanie i rozwiązywanie problemów ze szczególnym uwzględnieniem środowisk osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE.

1. Identyfikacja lokalnych problemów i potrzeb, poprzez opracowanie lokalnej mapy zasobów i potrzeb dla osiedla Śródmieście Bielsko.
2. Stworzenie warunków do powstawania lokalnych inicjatyw i ich funkcjonowania na rzecz społeczności lokalnej.
3. Zwiększenie dostępu do informacji na temat praw i obowiązków mieszkańców oraz sposobów rozwiązywania ważnych problemów życiowych.
4. Wsparcie postaw obywatelskich, poprzez promocję działań prospołecznych, dostęp do informacji, kultury i wiedzy.
5. Poprawa jakości życia, poprzez zaspokajanie potrzeb życiowych i wykorzystywanie potencjału zasobów ludzkich i społecznych.

6. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
7. Wzrost kompetencji społecznych mieszkańców Osiedla.

IV. OPIS PROGRAMU (etapy realizacji programu).

Program będzie realizowany poprzez działania o charakterze środowiskowym oraz wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji.

1. W zakresie działań o charakterze środowiskowym przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć:
  - 1.1 Opracowanie mapy zasobów i potrzeb lokalnych.
  - 1.2 Stworzenie lokalnych koalicji rozwiązywania głównych problemów społecznych.
  - 1.3 Inicjowanie i tworzenie grup samopomocowych.
  - 1.4 Inicjowanie i organizacja działań o charakterze edukacyjnym i integracyjnym, np. imprezy integracyjne, debaty, spotkania, akcje i wydarzenia.
  - 1.5 Prowadzenie punktu informacyjno-doradczego dla społeczności lokalnej.
  - 1.6 Inne – zgodne z celami programu, jeśli wynikają z uzasadnionych potrzeb.
2. W ramach aktywnej integracji realizowane mogą być:
  - 2.1 Instrumenty aktywizacji zawodowej:
    - 2.1.1 Uczestnictwo osób w Klubie Integracji Społecznej MOPS w Bielsku-Białej.
    - 2.1.2 Usługi doradcy zawodowego, wspierające aktywizację zawodową w trakcie realizacji ścieżki uczestnictwa beneficjenta w projekcie „Bielsko-Biała łączy ludzi”.
  - 2.2 Instrumenty aktywizacji edukacyjnej:
    - 2.2.1 Zajęcia szkolne związane z uzupełnieniem wykształcenia ogólnego na poziomie podstawowym, gimnazjalnym lub ponadgimnazjalnym (na podstawie skierowania).

- 2.2.2 Zajęcia w ramach podnoszenia lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową.
- 2.2.3 Terapia psychologiczna, rodzin i osób.
- 2.3 Instrumenty aktywizacji społecznej:
  - 2.3.1 Treningi kompetencji i umiejętności społecznych w trakcie realizacji ścieżki uczestnictwa beneficjenta w Projekcie.
  - 2.3.2 Poradnictwo specjalistyczne, udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, służące przywróceniu samodzielności życiowej, wspierające powrót lub wejście na rynek pracy.

V. CZAS TRWANIA PROGRAMU.

Program będzie obejmował działania rozpoczynające się od podjęcia Uchwały na czas nieokreślony.

VI. ORGANIZACJA PROGRAMU.

Do Programu Aktywności Lokalnej zaangażowanych zostanie 2 pracowników socjalnych. Do ich zadań należeć będzie realizowanie pracy socjalnej metodą środowiskową.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Program finansowany będzie z budżetu projektu „Bielsko-Biała łączy ludzi” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Poddziałania 7.1.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, zgodnie z Uchwałą Nr XXIV/627/2008 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 29 kwietnia 2008 roku w sprawie wyrażenia zgody na realizację projektu o nazwie „Bielsko-Biała łączy ludzi” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (zmienioną Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXVIII/905/2009 z dnia 10 marca 2009 roku)

VIII. REZULTATY.

1. Integracja społeczności lokalnej.
2. Zaktywizowanie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Poprawa funkcjonowania osób w społeczeństwie.
4. Usamodzielnianie się klientów pomocy społecznej.
5. Nabycie umiejętności rozwiązywania własnych problemów przez klientów MOPS.

IX. REALIZATOR PROGRAMU.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej.

X. POTENCJALNI KOALICJANCI.

1. Placówki edukacyjne, kulturalne, sportowe.
2. Organizacje pozarządowe, Fundacja „Drachma”.
3. Policja, Straż Miejska.
4. Placówki pomocy społecznej.
5. Rada Osiedla Śródmieście Bielsko.
6. Przedsiębiorcy, media.

XI. MONITORING I EWALUACJA.

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów Programu. Po zakończeniu realizacji Programu przygotowany zostanie raport końcowy, podsumowujący całość podejmowanych działań, w którym przedstawiona będzie ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów jakie one przyniosły.